

TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ

Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi
Kutatócsoport

A Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport (PTE KPVK),
a Vásárhelyi Testamentum Alapítvány, az ELTE-MTA Jogtörténeti Kutatócsoport (ELKH),
az MTA Állam- és Jogtudományi Bizottságának Jogtörténeti Albizottsága és
a Bölcsészettudományi Központ Néprajztudományi Intézet

tisztelettel meghívja

„A hazai élő jogszokások” – interdiszciplináris nemzetközi konferencia 2023. június 1. (csütörtök, Pécs) – június 2. (péntek, Szekszárd) programjaira

1.2023. június 01. 13.00-17.00 (csütörtök) Pécs, MTA PAB Székház (7624 Pécs, Jurisics M. u. 44.)

13.00 Megnyitó

Dr. Szili Katalin kurátor, Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány

Dr. Lénárd László, a PAB elnöke, az MTA r. tagja, prof. em. (PTE)

Dr. Nagy Janka Teodóra elnök, Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport

A konferenciát köszönti:

Dr. Tárkány Szücs Attila, a Vásárhelyi Testamentum Alapítvány kurátora

Dr. Szécsi Gábor, a PTE KPVK dékánja

Dr. Herger Csabáné, a PTE ÁJK Jogtörténeti Tanszék vezetője

Dr. Nagy Zoltán, a PTE BTK Néprajz - Kulturális Antropológia Tanszék vezetője

Tárkány Szücs Ernő-díj 2023

13.30 *Átadja:* Dr. Tárkány Szücs Attila, a Vásárhelyi Testamentum Alapítvány kurátora; Dr. Nagy Janka Teodóra, a Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport elnöke és Dr. Balogh Balázs, a Bölcsészettudományi Kutatóközpont főigazgatója.

A laudációkat felolvassa: Dr. Nagy Janka Teodóra.

13.50–14.20 *A díjazottak előadásai*

14.20–14.35 *Szünet*

Plenáris előadások

(Elnök: Dr. Mezey Barna társelnök, Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport)

14.35 Mezey Barna: Adalékok a család és a büntetőjog történetéhez

14.50 Homoki-Nagy Mária: „Szolgáltatások igazságot az árváknak!”

15.05 Njari Denis: A magyar nyelv használati joga Eszéken az Osztrák-Magyar Monarchia idején

15.20 Batbayar Zeneemyadar: Mongol jogszokások: házasság és család

15.35 Bánkiné Molnár Erzsébet: Szabályalkotó tevékenység a Jászkun kerület községeiben (1702–1745)

15.50 Bódiné Beliznai Kinga: A családi kötelék jelképei

16.05 Szeberényi Gábor: Tagányi Károly jogszokásgyűjtő programjának kortárs historiográfiai recepciójáról

16.20 Völgyesi Levente: Családjogi esetek a Váci Egyházmegye területén a XVIII. század első felében

Folyóirat-bemutató

16.35 *New Results of Hungarian Legal Ethnography – Az Acta Ethnographica Hungarica 67:1 (2022) számát* bemutatja: Dr. Fülemile Ágnes főszerkesztő. A vendégszerkesztők (Bognár Szabina – Nagy Janka Teodóra) részéről felkért hozzászóló: Bognár Szabina

TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ

Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi
Kutatócsoport

17.00 Indulás Szekszárdra

18.00 Szállás elfoglalása

19.00 Közös vacsora (Mészáros Borház, Szekszárd, Kossuth Lajos u. 26.)

*

II. 2023. június 2. (péntek) 8.30-16.00 Szekszárd, KPVK (7100 Szekszárd, Rákóczi út 1.) Szekció előadások

Élő jogszokások és a jogtudomány

(elnök: Nagy Janka Teodóra)

9.00 Nagy Janka Teodóra: A közösségi gondoskodás tradicionális formái: a falusi földközösségről Tagányi Károlytól Imreh Istvánig

9.15 Varga Csaba: Ami természetes és ami mesterséges – A társadalomfejlődés, a népi és alkotott jog párhuzama tükrében

9.30 Horváth József: A kiskorú árvákról való gondoskodás Győr megye falvaiban a 19. század első felében

9.45 Falus Orsolya: „Lovagrendi családjog” – a középkori keresztes lovagrend, mint „nagy család”

10.00 Frey Dóra: Az öröklési jog hatása a családstruktúrára a Dél-Dunántúlon a 20. század első felében

10.15 Matla Gabriella: A spanyol jogszokáskutatás eredményei: a gyermekre vonatkozó jogszokások

10.30 Sallai Balázs: A jegyesség a szatmári népi jogtudatban Luby Margit gyűjtései tükrében

10.45 Hozzászólások

11.00–11.15 Szünet

Élő jogszokások és a néprajztudomány

(elnök: Horváth József)

11.15 Bárh János: Öröklődő elköteleződések és jogosultságok a székely közösségekben

11.30 Gelencsér József: A hősi halottak emléke a családi sírjeleken

11.45 Lanczendorfer Zsuzsanna: A gyermekkel kapcsolatos normasértések, büntettek a magyar népballadákban

12.00 Kiss Anna: Bűnbe esett ballada hősök (A népi jogtudat megjelenése Arany János balladáiban)

12.15 Kothencz Kelemen: Az ágytól és asztaltól való elválás intézménye a Kalocsai Főegyházmegyében a 19. század közepén

12.30 Bognár Szabina: Tagányi Károly (1958–1924) jogszokásgyűjtő programjának nemzetközi párhuzamai

12.45 Hozzászólások

13.00 Ebéd

Erdélyi jogszokások

(elnök: Homoki-Nagy Mária)

14.00 Bogdándi Zsolt: A bíraskodás jogforrásai a fejedelmi táblán a 16. század második felében

14.15 Oborni Teréz: Az öröklésre vonatkozó bejegyzések a Supplementum Tripartiti (1595/96?) című, erdélyi jogszokásokról készült fogalomjegyzékben

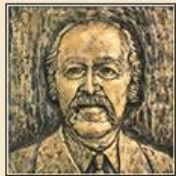
14.30 Rác Balázs: Az öröklés hatásai a zálogjogi jogviszonyokra a kora újkori Erdélyben

14.45 Mátyás-Rausch Petra: A bolgárfalvi Sebessi-birtokok sorsa egy 17. századi napló alapján – Sebessi Ferenc harca a családi birtokokért

15.00 László Balázs: Az 1811. évi erdélyi büntetőkódex-javaslat mint jogi kultúrtörténeti lenyomat

15.15 Szabó Ernő: „Csak a néphagyomány pótolja itt a történelmi hiányt” – Orbók Ferenc unitárius lelkész feliratgyűjtése Várfalván

15.30–15.45 Hozzászólások

TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ

Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport

15.45–16.00 Konferencia zárása

Együttműködő partnerek:

Vásárhelyi Testamentum Alapítvány

ELTE ÁJK Magyar Állam- és Jegtörténeti Tanszék és MTA-ELTE Jegtörténeti Kutatócsoport (ELKH)

MTA Állam- és Jegtudományi Bizottságának Jegtörténeti Albizottsága

Bölcsészettudományi Központ Néprajztudományi Intézet

PTE Kultúratudomány, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar

Magyar Néprajzi Társaság Társadalomnéprajzi Szakosztály

*

Támogatók:

Ministerelnökség,
Kulturális és Innovációs
Minisztérium

Vásárhelyi
Testamentum Alapítvány

MTA-ELTE JOGTÖRTÉNETI
KUTATÓCSOPORT (ELKH)

MTA-ELTE Jegtörténeti
Kutatócsoport (ELKH)

Bölcsészettudományi
Kutatóközpont

Magyar Tudományos
Akadémia

Magyar Néprajzi
Társaság

PTE KPVK

Dr. Bozzay Gyöngyi
ügyvéd

Dr. Simonffy György
ügyvéd, szakjogász

Kis Ferencné
könyvelő

*

A konferencia előadói:

Dr. Batbayar Zeneemyadar

Mongólia volt
magyarországi nagykövete
ny. múzeumigazgató

Shihihutug Egyetem ÁJK, Ulan Bator,
Mongólia
Kiskun Múzeum

Bánkiné Dr. Molnár Erzsébet DSc.
(történész, levéltáros)

Dr. Báráth János CSc.
(etnográfus, történész)

Dr. Bognár Szabina PhD
(néprajzkutató, jogász)

Dr. Bogdáni Zsolt PhD
(történész)

Bódiné Dr. habil. Beliznai Kinga
PhD

(jegtörténész)

Dr. habil. Falus Orsolya PhD
(jegtörténész)

Dr. Frey Dóra PhD
(jegtörténész)

Dr. Gelencsér József
(jogász)

c. egyetemi docens,
ny. múzeumigazgató
tudományos főmunkatárs,
egyetemi adjunktus
tudományos kutató

tanszékvezető egyetemi
docens

egyetemi docens

egyetemi adjunktus

c. egyetemi docens

SZTE BTK

Bölcsészettudományi Kutatóközpont NTI
PTE KPVK
Erdélyi Múzeum-Egyesület,
Kutatóintézet
ELTE ÁJK

Dunaújvárosi Egyetem TTI

Andrássy Gyula Budapesti Német
Nyelvű Egyetem
Óbudai Egyetem

TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ

Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport

Prof. Dr. Homoki-Nagy Mária PhD (jogtörténész)	tanszékvezető egyetemi tanár	SZTE ÁJK
Dr. Horváth József PhD (könyvtáros, történész)	igazgatóhelyettes	Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér
Dr. Kiss Anna PhD (szakvizsgázott jogász)	tudományos főmunkatárs, egyetemi oktató	Országos Kriminológiai Intézet PPKE JÁK
Kothencz Kelemen (néprajzkutató)	főmuzeológus	Türr István Múzeum
Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna PhD (néprajzkutató)	egyetemi docens	Széchenyi István Egyetem AK
Dr. László Balázs (jogász)	doktorjelölt	PTE ÁJK
Dr. Matla Gabriella PhD (jogtörténész)	pártfogó	Fejér Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat
Dr. Mátyás-Rausch Petra PhD (történész)	tudományos munkatárs	Bölcsészettudományi Kutatóközpont TTI
Prof. Dr. Mezey Barna DSc (jogtörténész)	MTA doktora, kutatócsoport vezető egyetemi tanár	ELTE ÁJK MTA-ELTE Jogtörténeti Kutatócsoport
Prof. Dr. Nagy Janka Teodóra PhD (jogtörténész, néprajzkutató)	tanszékvezető egyetemi tanár	PTE KPVK
Izv. prof. dr. sc. Njari Denis PhD (történész)	tanszékvezető egyetemi tanár	J. J. Strossmayer Egyetem Eszék Bölcsészettudományi Kar
Dr. habil. Oborni Teréz CSc (történész)	tudományos főmunkatárs, osztályvezető, egyetemi docens	Bölcsészettudományi Kutatóközpont TTI ELTE BTK
Rácz Balázs Viktor (történész)	tudományos segédmunkatárs	Bölcsészettudományi Kutatóközpont TTI
Dr. Sallai Balázs	PhD-hallgató	Debreceni Egyetem ÁJK
Szabó Ernő (történész)	tudományos segédmunkatárs	Bölcsészettudományi Kutatóközpont NTI PTE BTK
Szeberényi Gábor (történész, könyvtáros)	főigazgató	PTE Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont
Dr. Tárkány Szücs Attila (jogász)	kurátor	Vásárhelyi Testamentum Alapítvány
Prof. Dr. Varga Csaba DSc. (jogász, jogfilozófus)	prof. emeritus	PPKE JÁK TK JTI
Dr. habil. Völgyesi Levente PhD (jogtörténész, teológus)	egyetemi docens, tanulmányi dékánhelyettes	PPKE JÁK

*Konferencia honlapcíme: <http://jogineprajz.hu>
További információ: tszekutato csoport@gmail.com*

A KONFERENCIA PROGRAMJAIN SZERETETTEL VÁRJUK!

*A konferencia programbizottsága:
Dr. Nagy Janka Teodóra, Dr. Bognár Szabina, Szabó Ernő*